

ΟΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΑΙ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Ντόμπρος και δίκαιος, αλλά με τὰ πεισματὰ του. Σ' ένα σκέπελο τῆς Γαριφάδας. Ὁ Μιαούλης στὸν Πέρο. Τὰ πειράγματα τῶ Μπουντούρη. Ὁ Μιαούλης κ' ὁ γυιὸς του. Γαριεάλλης καὶ Μιαούλης. Τὸ ἐπισόδιό τοῦ Μιαούλη με τὸν ὄχλο, στὴν Ὑδρα. Ὁ Μιαούλης γὰ τὸς Κρητικούς. Ἡ παντοφύρας τοῦ Μιαούλη. Ἐνα ἐπιγράμμα τοῦ Σούτσου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἡ ἡρώδη κομῆ τοῦ Ἀνδρέα Μιαούλη—τοῦ ὁποῖου ὄραμα εἶχαν, ἔχουν τὸ μεγάλο Λογοθέτη δημοσιεύσαμε στὸ σημερινὸ μας ἑξομύλλο—εἶνε γνωστὴ στὸς ἀναγνώστες τοῦ «Μπουκέτου» ἀπὸ ἄλλη ἱστορικὴ καὶ βιβλ. Σταχυολογούμε σήμερα περὶ αὐτοῦ ἀπὸ ἄγνωστὴ ἀνέκδοτὸ, ἀπὸ διαφορετικὰ βιβλία :

Ὁ Ἀναρχοῦ στὰ «Σπειρωτικὰ» του γράφει ὅτι ὁ Ἀνδρέας Μιαούλης, ὅπως στὰ ποικιλὰ ἔργα ἦταν ἀφίπαστος, ἔτσι καὶ στὸν ἰδιωτικὸ του βίω ἦταν ντόμπρος καὶ δίκαιος. Ποτὲ δὲν χαριζόταν γὰ τὴς θαλάσσιες τὸν ἐπιτιμίες, ἀλλ' ἄφινε τοὺς ἄλλους γὰ τὴς ἔξιμας. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐλογίζετο καὶ τὴς ἀποτιμίες του. Ὅλο αὐτὸ ἀναδέχεται τὸν τὸν ἐσθόντο ἐπὶ τῆς Ἐπαναστάσεως, γιατί πρὸς ὅλους ἦταν καταδεχτικός.

Εἶχε ὅμως καὶ ὁ Μιαούλης τὸ ἐλάττωμά του : τ ὀ π ρ ε ῖ σ η ! Λιγνόταν ἀσχετῶς τὸ ἀκόλοθο ἀνεκδοτὸ : Ὁ Μιαούλης, στὴν νεότητά του, ἀπέκτησε τὸ πρῶτο ἰδιωτικὸ κερδί, ὅρατο καὶ δυνατὸ σκάφος. Κάποτε λοιπὸν πρὸ βρέθηκε στὸν πορθιὸ τοῦ Γιβραλτῶ.

Ἐκεῖ ἐπὶ τὸν ἀνευ κόντρα καὶ λοξοδρομοῦσε. Ἐνας γεροντῆς τὸν τὸν ἔλλησε φρόνησ τότε ὅτι ἐκεῖ κοντὰ, στὴ νῆσο Τυφίρη, ἔκλειε κάποιος βγαλὸς καὶ ἀνδρῆται γὰ πῶσον στὴν ἔσρα.

Ἀ βαρεῖται, ἀπάντησε ὁ Μιαούλης γὰ ἐξακολούθησε γὰ κερτῆνὰ τὸ κερδί πρὸς τὴν ἐπιζήνηνη διεύθυνση.

Ἐξάρτα, ἀκούεται ἕνα φοβηρὸ κράξ ! Τὸ κερδί ἀνοίγει στὰ δύο, σὰν καρπούζι, γίνε νεφὸ καὶ τὸ πῶσον ἀνακαταλείπει γὰ τὸ ἐγκαταλείρη. Ἐτοῖ ὁ Μιαούλης ἐγύρισε στὴν Ὑδρα ἀμέτρητος. Τὸν εἶχε καταστρέφη τὸ πῶσον του. *

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔργου, κάποτε, ὁ Ἀνδρέας Μιαούλης ἐμυζόνετο στὸ ἀρχοντοσάκι τοῦ φίλου τοῦ Μανώλη Τουπάκη, στὸν κατὰμετο Γαλιτὰ τοῦ Πάρου.

Ἐνα ἀπόγευμα ἐκάθονταν πολλοὶ κατεπαισῶτες, γύρω ἀπὸ ἕνα μεγάλο τραπέζι, στὸν κῆπο καὶ διαγρόταν τὰ πρῶσιμα τους. Ἀκόλοθος ὅπως πάντα ὁ Μιαούλης, τοὺς ἀκούει τρώγοντας φρούτα, ὀρθος.

Ἐξάρτα μπαίνει στὸν κῆπο ἕνας γέρος Ποιρῶτης καὶ βγάζοντας τὸ σκούφο του, λέει :

—Γιὰ γαυρὸ σας, κατεπαισῶ ! Ἐμαθα πὸς ἤθεε στὸν τόπο μας ὁ κατεπαισῶ Ἀντρέας ὁ Μιαούλης. Δὲν μοῦ τὸν δεῖχεται γὰ γὰ τὸν φρέσησ κ' ἄρα :

Ὁ Μιαούλης τοῦ φρεῖε ἕνα βέβαια ἀδιαφορία. Ὁ Τουπάκης δεῖχοντάς του, εἶπε :

—Αὐτὸς εἶνε ! Ὁ γροῖκὸς πῆγε τότε κοντὰ του καὶ θέλησε γὰ τὸν φρέσησ τὸ γέρι, μὰ ὁ Μιαούλης τὸν ἐμπόδισε :

—Ὁχι, ὄχι ! εἶπε. Αὐτὸ εἶνε ἀσφῆθο τὸν σκλιδιάξ, πῶς ὁ κερτῆς τὸν φρέσησ καὶ γέρι !

Καὶ ἔξακολουθῆσε γὰ καθαρῶ ἕνα φιδάκι. *

Ἄλλοτε, ὁ φίλος τοῦ Μιαούλη Μιαούλης Μπουντούρης, ὁ ἀριστοκρατῶς ἐκείνου τέλος, «εἰς μὴ στανασταση» θέλησε γὰ στενοχωρησὸν τὸ Μιαούλη, γὰ τὸν κῆν γὰ βγῆ ἀπὸ τὴ σπηλι τοῦ καὶ γὰ μιλῆση γὰ τοὺς θυμῆτους του. Ἀρρῆσε λοιπὸν γ' ἀπαρῆμη, μπρῶτα γὰ Μιαούλη, ὄλες τὴς τῶλες, ὄλα τὰ παρῶδο ἔργα τῆς πολεμικῆς τοῦ νεότης. Ὁ Μιαούλης στενοχωριότανε, καὶ στρυφύριζε σὰν ἐπάνου σὲ ἀναμῆνα κῆρβονα. Μὰ ὁ Μπουντούρης ἔξακολουθῆσε τὴ δουλειά του. Στὸ τέλος μάλιστα τοῦ εἶπε :

—Δὲν εἶσαι σὺ πὸς ἔξανεσ τοῦτο ; καὶ διαγρόταν ἕνα περιεριστῶ. —«Ναί, ἀπαντοῖσε στενοχωρημένος ὁ Μιαούλης. —Δὲν εἶσαι σὺ πὸς ἔξανεσ αὐτὸ ; —«Ναί», ἔξανάλεγε ὁ Μιαούλης. Στὸ τέλος ὁ Μπουντούρης τοῦ λέει :

—Δὲν εἶσαι σὺ, πὸς με τὴς τρέλλες σου ἀνάγκασες τὸ μακαριῦν

τὸν κερτῆ σου γὰ γῆν μὰ ὄρα ἀσφῆθου κῆρβονος καὶ γὰ πῶς ὁ ἕνα μοναστήρι τῆς Σῆης !

Τότε καὶ ἐσθῆται ὄρα στὰ γέλια. Καὶ ὁ Μιαούλης χιμωσιότανε, γὰ γὰ κερτῆσ ἀπὸ τὰ νῆμα τοῦ κερβῶν ἀντιπῶου του, ἀναγκάστηκε γὰ φρονῆση :

—Ναί, κορε Βασίλη, ὄρα τῶνα ! Ἦσαν ἀπὸ μικρὸς πρῶσιματῆς καὶ δὲν ἔξανε, πῶς τὰ κερτῆτα σου !

Ὁ Ἰταλὸς ἱστορικὸς Τρεβῆνι σὲ μὴ ἀντιγράφου μελέτη του, με τὸν τίτλο «Σύγκρισις Μιαούλη καὶ Γαριεάλλη» ἀναφέρει τὸ ἀκόλοθο ἐπισόδιον :

Ὁ Μιαούλης εἶχε τὸ μικρὸ γιῶ του, τὸν Ἀντόνη, στὸ κερδί του ἐπὶ γὰ μῆδη τὴν τέχνη. Κάποτε λοιπὸν στὴν πῶ κερτῆση φρεῖ μῆς τρομῶς ναμαζίας, ὁ Μιαούλης κερτῆ γῶου του καὶ δὲν τὸν βέλει.

—Πῶς εἶνε ὁ Ἀντόνης ; φρεῖ τοὺς κῆρτῆς τοῦ κερτῆσῶματος.

—Δὲν τὸν εἶδαν, κερτῆται, ἀπάντων κερτῶ !

Καὶ τὸν φρεῖ κερτῆσ ὁ φρεῖ ἀφρημένος ὁ Μιαούλης καὶ τοὺς κερβῶς με φρεῖ τοῦ κερτῆται ἐπάνου κ' ἀπὸ τοὺς κερτῆτους τὸν ναμαζῶν.

Ἐνας κῆρτῆς κερτῆται τότε γὰ βέλει τὸν Ἀντόνη μῆσα στὴν κερτῆται του. Μῆς, κερτῆ ὁ Μιαούλης ἔφινε ἔφιν φρεῖνον. Τρεῖς κῆρτῆ, ἀρῆται, τὸ γῶ τῶν ἀπ' τὸ κερτῆ, τὸν κερτῆται σὰν δῆμα, τὸν κερτῆται ἐπάνου, τὸν στῆνι στὴν πῶση τοῦ κερτῆσῶ καὶ με φρεῖ τοῦ ἔφρινε ἀπὸ ὄρη, τοῦ λέει :

—Μορε ! φρεῖται ἀπὸμῆ !

Τὰ κερτῆται γῶου κερτῆσῶται καὶ ἡ κερτῆται τῶν Τυφῶν κερτῆται φρεῖται. Μὰ ὁ Μιαούλης ἐνῆται τὸ κερτῆται με ἡ κερτῆται ἀφρημένα, μὴ κερτῆται γὰ τὸ κερτῆται πὸς ὁ κερτῆται τοῦ ὁ κερτῆται φρεῖται τὸν κερτῆται ! *

Ὁ ἴδιος Ἰταλὸς συγγραφεῖς, ἀνεῖρε ζοντας ἡ σύγκρισι τὸν δύο ἀνδρῶν, φρεῖ τὴν ἀκόλοθη σελῆδη !

«Ἀφῆροντας κατὰ μέρος τὴς μάχης, θ' ἀναφῆρου δύο ἀνάλογα ἐπισόδια, κατὰ τὰ ὅποια ὁ δύο περιφρημὸς ἦρος εἶ γῆτῶνα τὴ ζωῆ τους χάρις στὴν πρῶσιμῆ τους ἀνεῖρη !

«Στὸ Ρῖο Γκρῆντε, μὰ μῆρα ὁ Γαριεάλλης σονοδευόμενος ἀπὸ ἔνεκα ἀνδρῶνους του, ἔλεστη ἀρῆται ἐπίθεου 120 λυσαλῆμου ἐκθῶν. Τῶση ὅμως ἦταν ἡ ψυχραλία καὶ ἡ φρεῖρησι με τῆν ὅποια ἀπεκρῆσε τοὺς ἐπιτεῖντας, ὅστε τοὺς διεκρῆρισε καὶ τοὺς ἐκρεῖσε σὲ φρεῖ, ὅπως ἕνας κερτῆς κερτῆται ἕνα κερτῆται ἀρῆται πῶλη...

«Τὸ ἴδιο καὶ ὁ Ἀντρέας Μιαούλης

Τῆν ἐποχὴ τὸν ἐμφυλίον παραχρὸν τῆς Ὑδρας—ὄταν ὁ Ἀντόνης Οἰκονόμου εἶχε συλλάξει ἀπὸ δημῶ γολοκῶς ἀκοποῖς τοὺς κερτῆται τῆς νῆσο καὶ τοὺς κερτῆται φρεῖται κερτῆται—μὰ μῆρα ὁ Μιαούλης ἀπαντῆθηκε σὸ δῆμο με ἕνα πῶθος ἀνδρῶνους τῆς κερτῆται ἱποστῆτης, οἱ ὅποιοι τὸν ἀκόλοθησαν, κερτῆται τὸν καὶ φρεῖρησῶται τὸν με τὰ ὄλα. Ὁ Μιαούλης ἔξακολουθῆσε τὸ δῆμο του, ἀτῆρατος, κερτῆται μὴ δῆν ἀπάντησι, κερτῆται γὰ κερτῆτη βοῆθεια, καὶ πρὸ πάντων κερτῆται ὄτε σιγμῆ γὰ κερτῆτη γὰ κερτῆτη σὲ κερτῆται σῆτι. Τέλος, ἀκόλοθημενος πάντοτε ἀπὸ τὸ φρεῖρησῶμενο ὄχλο, ἔφρινε σῆτι σῆτι του, μῆτη κερτῆται κ' ἐκλεισε τὴν πῶτα... Δὲν εἶχε σκῶπὸ γὰ τὸν κερτῆτη, κερτῆται κερτῆται του. Ἀμα ὅμως ἔκρινε κερτῆται κερτῆται καὶ κερτῆται πὸς ἔκρινε γὰ πῶσον τὴν πῶτα, ὁ κερτῆται κερτῆται ἦρος ἀρῆτη. Μογγῆρησῶται σὰν κερτῆται, ἀρῆται τὸ κερτῆται καὶ κερτῆτη γὰ ἀπὸ τὸ κερτῆται ἐνῆτον τοῦ ὄχλου, ἔπειτα ἄλλη, ἔπειτα ἄλλη, καὶ κερτῆται πῶτε σὸ ἕνα

Ὁ Νεώρχος Ἀνδρ. Μιαούλης.

